

ZO WERKEN WIJ

STRUCTUURGROEPEN

COMPONENT GEDRAG

DE HUIF KAR

onderwijs speciaal voor jou
een school van Attendiz

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
Hoofdstuk 1: Onze leerlingen	4
Voor welke leerlingen	4
Samenstelling van de groepen.....	4
Hoofdstuk 2: Missie, visie en doelstelling.....	6
Missie	6
Visie.....	6
Doelstelling van de structuurgroepen	6
Hoofdstuk 3: Samenwerking.....	7
Samenwerking binnen de school.....	7
Samenwerking binnen de structuurgroepen met de component gedrag.....	7
Samenwerking met de ouders.....	7
Hoofdstuk 4: Onderwijskundig beleid	9
Aanbod.....	9
Didactiek	9
Pedagogiek/klassenklimaat	9
Klassenmanagement.....	10
Werken in de werkhoeke.....	11
Hoofdstuk 5: Personeelsbeleid	13
Inzet personeel	13
Expertise personeel	13
Literatuurlijst.....	14

Inleiding

Voor u ligt de leidraad van de structuurgroepen met de component gedrag. De structuurgroepen met de component gedrag maken deel uit van de Huifkar. Het zijn zogenoemde satellietgroepen die zijn samengesteld op basis van ondersteuningsbehoefte.

In deze leidraad geven we allerlei achtergrondinformatie over het beleid en de werkwijze van onze groepen. Hierbij kunt u denken aan ons plaatsingsbeleid, onze missie, visie en doelstelling, onze samenwerking binnen de groepen en school, ons onderwijskundig beleid en ons personeelsbeleid. De leidraad is geschreven voor eenieder die geïnteresseerd is in onze groepen.

Hoofdstuk 1: Onze leerlingen

Voor welke leerlingen

De Huifkar is een speciaal onderwijs school voor (zeer) moeilijk lerende kinderen in de leeftijd van 6 tot 13 jaar. De school wordt bezocht door leerlingen met een ontwikkelingsachterstand eventueel in combinatie met een lichamelijke en/of meervoudige beperking en/of langdurig zieke leerlingen.

Al onze leerlingen beschikken over beperkte cognitieve vaardigheden. Zij laten een achterstand zien in hun sociaal-emotionele, didactische en soms ook motorische ontwikkeling.

Naast de reguliere groepen op de Huifkar zijn er drie satellietgroepen waarbij de ondersteuningsbehoefte leidend is. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen een structuurgroep waarbij de component zorg centraal staat en twee structuurgroepen waarbij de component gedrag centraal staat.

De structuurgroepen met component gedrag bieden onderwijs aan leerlingen die, beduidend meer dan de leerlingen in de reguliere zml-groepen;

- **internaliserende of externaliserende gedragsproblemen hebben, die veelal terug te voeren zijn op onduidelijkheid of onvoorspelbaarheid.**

Veel van de gedragsproblemen die deze leerlingen laten zien, komen voort uit onduidelijkheid of onvoorspelbaarheid op de wie, wat, waar, wanneer en hoe -vraag.

- **beschikken over geringe sociale communicatieve vaardigheden, veelal passend bij een stoornis.**

De geringe sociale communicatieve vaardigheden worden niet alleen veroorzaakt door een ontwikkelingsachterstand, maar veelal versterkt door een bijkomende stoornis als ASS.

- **persoons- en/of structuurafhankelijk zijn, zoals beschreven in de methodiek van Geef me de 5 (De Bruin, 2011).**

De leerlingen zijn in zeer sterke mate persoons- en/of structuurafhankelijk. Een vaste structuur en vaste groepsleiding zijn voor deze leerlingen noodzakelijk voor het welbevinden en de betrokkenheid en zijn belangrijke voorwaarden om tot leren te komen.

Deze leerlingen hebben nodig;

- **onderwijs waarbij gedragsinstructie en gedragsbegeleiding voor de cognitieve ontwikkeling staat. Eerst pedagogiek dan didactiek**
- **directe instructie in groepjes van maximaal 3 leerlingen.**
- **een individuele en afgebakende werkplek.**
- **expliciete ondertiteling van sociale situaties gedurende de gehele schooldag.**
- **intensieve tot zeer intensieve ondersteuning op de gebieden leren en ontwikkelen, sociaal-emotioneel en communicatie, zoals beschreven in het doelgroepenmodel (landelijk expertise centrum speciaal onderwijs, 2021)**
- **een ketting van taken, zoals beschreven in de methodiek van Geef me de vijf. De leerlingen moeten gedurende de hele schooldag in de taak gezet worden.**
- **vaste groepsleiding met veel onderlinge afstemming**

Leerlingen kunnen in de structuurgroepen component gedrag geplaatst worden;

- **vanaf leerjaar 3**
- **vanaf leerroute 3**

Samenstelling van de groepen

Bij de samenstelling van de structuurgroepen met de component gedrag houden wij rekening met de intensieve tot zeer intensieve ondersteuningsbehoeften van onze leerlingen, zoals beschreven in het doelgroepenmodel.

Onze leerlingen hebben gedurende de gehele schooldag nodig:

- eigen ruimte met een individueel aanbod binnen de groep (werkhoecken met individueel werk).
- onderwijsaanbod in zeer kleine groepen (instructiegroepen).
- een ruimte die prikkelarm en rustig is.
- Een beschermende en beschutte omgeving.
- primaire begeleiding bij de zelfredzaamheid.
- toezicht en nabijheid.
- contact met de leerling vraagt tijd, rust, nabijheid.

De bovenstaande ondersteuningsbehoeften maken dat er **maximaal acht leerlingen** in één groep zitten.

Binnen de beide groepen groeperen wij de leerlingen op leerjaar, te weten:

Groep B: leerjaar 3-4-5

Groep C: leerjaar 6-7-8

Uitzonderingen hierop zijn mogelijk als de sociaal-emotionele ontwikkeling of de ondersteuningsbehoefte van de leerling hierom vraagt of als er door een uitzondering te maken een evenwichtige groepsverdeling wordt gecreëerd. Het welbevinden en de ontwikkelingskansen van de leerlingen staan hierbij voorop.

Vanuit vakliteratuur:

- Effectieve differentiatie wint aan impact als er sprake is van het verkleinen van de groepsomvang (nationaal regie orgaan onderwijsonderzoek, 2021)
- De bruto vloeroppervlakte voor zeer moeilijk lerende kinderen is vastgesteld op 8,1 m² (uitvoeringsbesluit voorzieningen in de huisvesting PO/VO)
- Bij leerlingen met een verstandelijke beperking en/of autismespectrumstoornis is er veelal sprake van hyper- of hyporeactiviteit op zintuiglijke prikkels. Hierdoor hebben deze leerlingen behoefte aan: een prikkel-aangepaste omgeving en rustplekken in de ruimte (De Hoog, Houben, van der Heijden, 2012, Berckelaer-Onnes, Degrieck, Hufen, 2017)

Hoofdstuk 2: Missie, visie en doelstelling

Missie

Onze missie is dat leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften, zoals in hoofdstuk 1 beschreven, de kansen krijgen die nodig zijn om zich optimaal te kunnen ontwikkelen. Wij bieden de ondersteuning die zij nodig hebben in hun ontwikkeling.

‘Het is onze missie om jou te helpen jezelf te waarderen en zo de weg naar leren te ontdekken’

Visie

Wij geloven dat onze leerlingen in een veilige, kleine, gestructureerde en speciaal voor hen ingerichte onderwijssetting binnen de school tot een optimale ontwikkeling kunnen komen. Welbevinden en betrokkenheid vormen de basis van waaruit wij werken aan de verschillende vakgebieden. Onze leerlingen verdienen, net als alle andere leerlingen binnen de school, veel zorg en aandacht. Ons uitgangspunt is dat elke leerling uniek is en hier stemmen wij onze begeleiding op af.

Om onze begeleiding goed af te stemmen op de intensieve tot zeer intensieve ondersteuningsbehoeften van de leerlingen geven wij instructie op 3 basisniveaus (intensief - intensief/zeer intensief - zeer intensief) waarbinnen wij differentiëren. Elke leerling volgt zijn eigen leerlijn, waarbij de leerroute en het leerjaar van de leerling als basis dienen.

Naast welbevinden en betrokkenheid staat leren leren bij ons voorop. Wij vinden het belangrijk dat alle leerlingen een individuele, prikkelarme werkplek hebben waarbinnen ze volgens een vast systeem leren om zelfstandig te werken.

Binnen de school worden de leerlingen van de structuurgroepen met de component gedrag gegroepeerd op ondersteuningsbehoefte. Binnen de structuurgroepen met de component gedrag groepeeren wij de leerlingen op leerjaar (onderbouw/middenbouw – bovenbouw). Uitzonderingen hierop zijn mogelijk als de specifieke situatie daarom vraagt.

Doelstelling van de structuurgroepen

Onze doelstelling is om leerlingen die zeer moeilijk leren en daarbij intensieve tot zeer intensieve ondersteuning nodig hebben op de gebieden leren en ontwikkelen, sociaal-emotioneel en communicatie in een uitnodigende situatie, zoals beschreven in Zien! alle kansen te bieden om zich zo optimaal mogelijk te kunnen ontwikkelen.

Hoofdstuk 3: Samenwerking

Samenwerking binnen de school

De structuurgroepen met de component gedrag zijn onderdeel van De Huifkar en volgen daarmee het beleid en de afspraken van de school. Waar nodig worden, in overleg met het zorgteam, beleid en afspraken aangepast aan de specifieke doelgroep van de structuurgroepen met de component gedrag.

Leerlingen die het gedragsmatig, sociaal-emotioneel en onderwijskundig aankunnen, krijgen de mogelijkheid om (dag)delen mee te draaien in een reguliere groep. Hiertoe vindt overleg plaats tussen de groepsleiding van de structuurgroepen met de component gedrag, de zorgcoördinator en de groepsleiding van de reguliere groepen.

Daarnaast wordt tijdens elke groepsplanbespreking in kaart gebracht of een leerling nog op de juiste plek zit. Zijn de ondersteuningsbehoeften, zoals beschreven onder het kopje 'voor welke leerlingen', niet meer noodzakelijk dan wordt besproken of een leerling door kan stromen naar de reguliere groepen. Het welbevinden en de ontwikkelingskansen van de leerling staan hierbij voorop.

Andersom is het ook mogelijk dat leerlingen, met toenemende ondersteuningsbehoeftes zoals eerder beschreven, uit de reguliere groepen (tijdelijk) doorstromen naar de structuurgroepen met component gedrag. De groepsleiding van de reguliere groepen gaat hierover in overleg met de zorgcoördinator en het zorgteam.

Samenwerking binnen de structuurgroepen met de component gedrag

Het doel van de samenwerking tussen de beide structuurgroepen component gedrag is om een doorgaande lijn tussen de beide groepen te waarborgen. Om dit te bereiken vindt er structureel overleg plaats tussen de beide groepen (1x in de zes weken). Tijdens de overlegmomenten worden lopende zaken besproken en vindt er onderlinge afstemming plaats.

Om te zorgen dat de leerlingen de beide groepen en alle groepsleiding beter leren kennen, om zo de doorstroming van de B naar de C groep makkelijker te maken, wordt er 1x in de maand een groepsoverstijgende activiteit georganiseerd. Elkaar leren kennen en onderlinge betrokkenheid vormen de basis van deze activiteiten.

Daarnaast wordt elk schooljaar bekeken welke leergebieden groepsoverstijgend kunnen worden aangeboden. Hierbij wordt rekening gehouden met de verschillen en overeenkomsten tussen de beide groepen, het ontwikkelingsniveau, de sociaal-emotionele ontwikkeling en het gedrag van de leerlingen en de ondersteuningsbehoeften van de leerlingen. De leergebieden die groep overstijgend worden aangeboden kunnen hierdoor per schooljaar wisselen.

In het schooljaar 2021-2022 is een pilot gestart om het begrijpend luisteren/lezen groepsoverstijgend aan te bieden.

Samenwerking met de ouders

Wij vinden het belangrijk om goed samen te werken met de ouders. De ouders zijn een onmisbare schakel in onze begeleiding.

Structurele contacten, zoals het startgesprek, de tussenevaluatie en het eindgesprek, worden op vaste momenten in het schooljaar ingepland en daarnaast houden we ouders via Parro op de hoogte van de activiteiten in de klas. Bij bijzonderheden wordt er altijd telefonisch contact opgenomen door de groepsleiding.

Wanneer dat wenselijk is, nemen we vaker contact op met de ouders. Zo kan het nodig zijn om een periode intensief contact met elkaar te hebben. Dit contact vindt, in overleg, plaats op school, telefonisch, via Parro of via de groepsmail.

Van alle formele contactmomenten wordt een verslag met de gemaakte afspraken gemaakt. Dit verslag wordt bewaard in ons leerlingvolgsysteem.

Hoofdstuk 4: Onderwijskundig beleid

Aanbod

In de structuurgroepen zitten zeer moeilijk lerende kinderen (leerroute 3 en 4) en moeilijk lerende kinderen (leerroute 4 en 5) met een specifieke onderwijsbehoefte in de leeftijd van 6 tot 13 jaar. Ons leerstofaanbod is net als in de reguliere groepen eigentijds, breed en afgestemd op de kerndoelen van de CED leerlijnen voor (Z)ML. Elke leerling volgt zijn eigen leerlijn, waarbij de leerroute en het leerjaar van de leerling als basis dienen. We houden hierbij rekening met de specifieke ondersteuningsbehoeften van onze leerlingen. Dit houdt concreet in dat wij instructie geven op 3 basisniveaus (intensief -intensief/zeer intensief - zeer intensief) van maximaal 3 leerlingen waarbinnen wij differentiëren. Daarnaast wordt er in de structuurgroepen dagelijks gewerkt in de werkhoeven (zie kopje werken in de werkhoeven voor meer informatie). Gezien de zeer specifieke onderwijsbehoefte van onze doelgroep bieden wij onderwijs waarbij gedragsinstructie en gedragsbegeleiding voor de cognitieve ontwikkeling staat. Onze leerlingen staan alleen open om te leren als het welbevinden goed is. Dit kan tot gevolg hebben dat leerdoelen en streefniveaus moeten worden bijgesteld en afwijken van de door de school vastgestelde leerlijn. Het leerstofaanbod sluit aan op de uitstroombestemming dagbesteding. Deze uitstroombestemming kan activiteitengericht, arbeidsgericht of beschutte arbeid zijn. Naast aandacht voor de cognitieve ontwikkeling is er ook veel aandacht voor het vergroten van de zelfstandigheid en zelfredzaamheid van de leerlingen. Er is sprake van primaire begeleiding van de ADL (leer mij het zelf te doen) en daarnaast wordt er elke vrijdag samen met de leerlingen een broodmaaltijd voorbereid. Tijdens deze broodmaaltijd worden diverse praktische en sociale vaardigheden geoefend.

Didactiek

Net als de andere groepen op de Huifkar bieden wij ons onderwijs zoveel mogelijk aan in niveau groepen en volgens de lesfasering van EDI (expliciete directe instructie). Ons didactisch handelen is gebaseerd op de principes van EDI en teach like a champion. Wij sluiten aan op de onderwijsbehoeften van de groep en de individuele leerling. Dit houdt in dat we de wijze van instructie en de fases van EDI afstemmen op het leerniveau van de leerlingen (leren door handelen (materieel niveau), leren door waarnemen (perceptueel niveau), leren door luisteren en praten (verbaal niveau) en leren door denken (mentaal niveau)), waarbij leren door handelen en leren door waarnemen de voornaamste manieren van leren zijn.

Daarnaast kenmerkt ons didactisch handelen zich door onderwijs in (zeer) kleine stappen, zeer veel herhaling, duidelijkheid in taal (korte, eenduidige zinnen, wat wel i.p.v. wat niet), structuur (in tijd, ruimte en omgeving) en instructie in groepjes van maximaal 3 leerlingen met directe nabijheid van de leerkracht of onderwijsassistent.

Verder vinden wij het belangrijk dat er veel aandacht is voor de schoolse vaardigheden: werken met zelfvertrouwen, planmatig werken, omgaan met uitgestelde aandacht, hulp vragen, beurtgedrag, omgaan met regels en afspraken en leermotivatie. Gedurende de gehele schooldag wordt aan deze aspecten gewerkt.

Wij bieden een leeromgeving waarin leerlingen actief en betrokken zijn om tot leren en ontwikkelen te komen.

Pedagogiek/klussenklimaat

Wij willen onze leerlingen een positieve, beschermende, en beschutte omgeving bieden, waarin welbevinden en betrokkenheid voorop staan. Dit vraagt om tijd, rust, voorspelbaarheid en nabijheid.

We denken in mogelijkheden, bieden gedurende de gehele schooldag toezicht- en nabijheid en geven expliciete ondertiteling van sociale situaties gedurende de hele schooldag. Eerst pedagogiek, dan didactiek.

Wij hebben vertrouwen in de leerlingen en in elkaar, gaan respectvol met elkaar om en communiceren open en eerlijk. Wij hebben hoge, maar realistische verwachtingen van de leerlingen en dagen de leerlingen uit om steeds zelfstandiger te worden.

Klassenmanagement

Duidelijk klassenmanagement met routines zijn belangrijk voor alle leerlingen van De Huifkar. Door gebruik te maken van de routines creëren we meer rust in de hoofden van de leerlingen. Hierdoor ontstaat er meer plek in het werkgeheugen om te kunnen gebruiken voor het onderwijsaanbod. Dit is gebaseerd op wetenschappelijke kennis vanuit de cognitieve leerpsychologie. De cognitieve leerpsychologie stelt dat het werkgeheugen essentieel is voor het leren. Het werkgeheugen beschikt echter maar over een beperkte capaciteit. Er moet ruimte zijn in het werkgeheugen om te kunnen leren. Door gebruik te maken van duidelijk klassenmanagement met routines wordt het werkgeheugen ontlast en kan de capaciteit van het werkgeheugen worden benut voor het leren (Sweller & Merrienboer, 2005; Kirschner, Claessens & Raaymakers, 2018).

In de structuurgroepen component gedrag wordt gewerkt met een vast dagprogramma, waarbij er wordt gezorgd voor een ketting van taken om zo structuur en voorspelbaarheid te geven in de dag. Een aantal activiteiten komt dagelijks terug en dienen als ankerpunten voor de leerlingen. Er is een bewuste balans tussen in- en ontspanningsmomenten. Beide groepen beschikken over een time-in plek. In de time-in plek kunnen de leerlingen even afstand nemen van de groep. Het is een plek binnen het lokaal of de voorruimte om te ontspannen.

De groepsdoelen, het dagprogramma en de therapieën worden visueel gemaakt op het planbord. Dit wordt gedaan, omdat het visuele kortetermijngeheugen bij leerlingen met een ontwikkelingsachterstand over het algemeen goed functioneert. De leerlingen kunnen de visuele informatie goed onthouden en herkennen en het werkgeheugen wordt ontlast. (Van der Molen et al., 2007, aangehaald in Douma, Moonen, Noordhof & Ponsioen, 2012). Leerlingen die daar behoefte aan hebben, hebben naast het klassikale planbord in hun eigen werkhoeek een eigen individuele pictolijn met het dagprogramma hangen.

Alle leerlingen beschikken over een eigen werkplek. In de B groep zijn dit allemaal individuele werkplekken die worden afgebakend door middel van een werkkast. In de C groep wordt er ook gebruik gemaakt van twee werkplekken naast elkaar. Dit is afhankelijk van de mogelijkheden en onderwijsbehoeften van de leerling. Beide groepen beschikken over een centrale groepstafel. Deze groepstafel wordt gebruikt voor alle klassikale activiteiten, zoals de kring, eet- en drinkmomenten of klassikale onderwijsactiviteiten.

In beide groepen wordt gedurende de gehele schooldag gebruik gemaakt van de timetimer. Bij elke activiteit loopt de timetimer mee, zodat de activiteit in tijd gestructureerd wordt.

Verder wordt er in beide groepen gebruik gemaakt van het vragenblokje. In de B groep wordt het werken met het vragenblokje expliciet aangeleerd en in de C groep wordt het ingezet als hulpmiddel tijdens het werken. Bij het aanleren en de inzet van het vragenblokje wordt de schoolbrede opbouw aangehouden.

Naast klassikale activiteiten zijn er elke dag 1 tot 2 werkrondes in groepjes van maximaal drie leerlingen. Tijdens deze werkrondes krijgen de leerlingen in circuitvorm instructie op het gebied van lezen/rekenen van de leerkracht, werken ze zelfstandig met Junior Einstein/Gynzy/Squla en is er een onderwijsactiviteit die wordt begeleid door de onderwijsassistent. In de B groep bestaat deze laatste activiteit uit fototaal, leefstijl of sensorische motoriek. In de C groep bestaat deze activiteit uit werken in de werkhoeek, leefstijl of digitale geletterdheid.

Naast de hierboven genoemde structuren en routines wordt er ook gebruik gemaakt van het structureren van de ruimte. Dit houdt in dat alle materialen in de klas een vaste plek hebben en zijn geordend op categorie (bouw materiaal bij bouw materiaal, zintuigenbakken bij elkaar, enz). Voor de

leerlingen is het goed zichtbaar en duidelijk waar ze de verschillende materialen kunnen vinden. De hoeveelheid speelgoed in een bak is beperkt, zodat de leerlingen niet verzanden in het materiaal en tot spel kunnen komen.

Tot slot maken we in de beide groepen gebruik van een beloningssysteem voor de hele groep. De beloning wordt in overleg met de leerlingen afgesproken.

Individuele werkplek met werkkast

Twee werkplekken naast elkaar

Schematische weergave planbord

Groepsdoel leren leren	Groepsdoel rekenen	Groepsdoel taal (mondeling of schriftelijk)	Groepsdoel sociaal emotioneel
Aanwezig personeel – vandaag (morgen en gisteren) – datum – seizoen – kalender			
therapieën			
Ochtendprogramma, van links naar			
Middagprogramma, van links naar			
Overige afspraken – taken			

Werken in de werkhoeke

In de structuurgroepen met de component gedrag wordt dagelijks in de werkhoeken gewerkt. Het werken in de werkhoeken is losjes gebaseerd op de principes van TEACCH (Treatment and Education of Autistic and related Communication Handicapped Children) en is erop gericht dat leerlingen rustig, gestructureerd, zelfstandig en zonder afleiding kunnen werken.

De werkhoeke is een individueel afgebakende werkplek met vier ontwikkelingsgerichte werkbakken (lezen, rekenen, schrijven, overig ontwikkelingsmateriaal). De leerlingen maken deze vier werkbakken achtereenvolgend van links naar rechts en van boven naar beneden. De werkbakken zijn voorzien van kleuren (rood, geel, blauw, groen), kleuren en cijfers of cijfers al naar gelang het ontwikkelingsniveau van de leerling. Ook de moeilijkheid van de opdrachten is aangepast aan het individuele ontwikkelingsniveau van de leerlingen. Afhankelijk van dit ontwikkelingsniveau wordt gebruik gemaakt van concreet materiaal en/of werkbladen. Voor alle opdrachten geldt dat ze gestructureerd zijn en een duidelijk begin- en eindpunt hebben. Het moet voor de leerlingen duidelijk zijn wat er van ze wordt verwacht. In principe maken de leerlingen een week lang dagelijks

dezelfde opdrachten. Door deze herhaling krijgen de leerlingen de kans om zich een oefening eigen te maken en zelfstandig de oefening te kunnen uitvoeren. De herhaling vergroot de kans op succeservaringen en zelfvertrouwen.

In de B groep is het werken in de werkhoeke gericht op het aanleren en inoefenen van deze wijze van zelfstandig werken, het aanleren van het systeem. In de C groep wordt het werken in de werkhoeke ingezet als middel voor zelfstandig werken. Concreet houdt dit in dat in de B groep activiteiten worden aangeboden die net onder of op het ontwikkelingsniveau van de leerlingen liggen, zodat de leerlingen de opdrachten ook daadwerkelijk zelfstandig kunnen uitvoeren. In de C groep sluiten de opdrachten meer aan bij datgene wat in de voorgaande week/weken is aangeboden.

Als je vanuit TEACCH werkt, probeer je onduidelijkheden vóór te zijn door zowel de omgeving duidelijk in te richten als systemen aan te brengen waarmee voor de leerling het antwoord op de vragen al duidelijk is voordat ze bij hem opkomen. (spectrumvisie, 2022)

Opbouw van de werkbakken:

Hoofdstuk 5: Personeelsbeleid

Inzet personeel

In de structuurgroepen component gedrag werken elke dag een leerkracht en een onderwijsassistent samen. Naast de leerkracht en onderwijsassistent is er, afhankelijk van de gegeven indicaties, ABS (ambulante begeleider school) aanwezig voor de begeleiding van individuele leerlingen. Verder bieden wij stagiaires (maatschappelijke zorg niveau 3 en 4 of HBO Social Works) een stageplaats.

Leerkrachten en onderwijsassistenten hebben tijdens de werkronde allebei de eigen verantwoordelijkheid voor het subgroepje die ze begeleiden. De werkbakken voor het werken in de werkhoeke worden in overleg gevuld door de leerkracht of onderwijsassistent. Verder wordt de samenwerking en uitvoering van taken tijdens de schooldag voortdurend afgestemd op elkaar en op de dynamiek van de groep. Dit kan betekenen dat er op adhoc basis taken van elkaar moeten worden overgenomen. Hiervoor vindt veelvuldig overleg plaats tussen het klassenteam onderling en de klassenteams van de B en C groep samen. Doel is om de aanpak en begeleiding optimaal af te stemmen op de individuele leerling en de groep en daarnaast oog te hebben voor elkaar (zorgdragen voor een veilige en prettige werkomgeving).

In het geval van ziekte wordt er gekeken of er binnen de school iemand beschikbaar is die bekend is met en affiniteit heeft met de structuurgroepen component gedrag. Is er niemand beschikbaar dan kan de directeur het besluit nemen om de betreffende groep een dag vrij te geven.

Expertise personeel

Alle leerkrachten beschikken over een onderwijsbevoegdheid (speciaal onderwijs of Master SEN). De onderwijsassistenten beschikken over een afgeronde MBO opleiding. Al het onderwijspersoneel in de structuurgroepen component gedrag is extra geschoold op het gebied van autisme, gedrag en prikkelverwerking.

Het onderwijs in de structuurgroepen vraagt veel meer dan het hebben van een bevoegdheid. We vragen zeer bekwame medewerkers die:

- Affiniteit hebben met de specifieke doelgroep van de structuurgroepen met de component gedrag.
- Onrustig en/of negatief gedrag herkennen als een uiting van onmacht en niet van onwil
- Continu oog hebben voor mogelijke hulpvragen achter het gedrag van de leerlingen, dit signaleren en daarnaar kunnen handelen.
- De hele dag door sociale situaties ondertitelen en verduidelijken naar de leerlingen.
- De kansen en mogelijkheden van de leerlingen zien en daarnaar kunnen handelen.
- Nog meer dan in de reguliere ZML-groepen voorspelbaar, gestructureerd en geduldig zijn.
- Bewust en gedifferentieerd kunnen schakelen in hun eigen (ruime) handelingsrepertoire.
- Kunnen reflecteren op de invloed van eigen gedrag op het gedrag van de leerlingen.
- Continu afstemmen met elkaar op wat de groep nodig heeft.
- Snel kunnen schakelen en differentiëren tussen de zeer gevarieerde ontwikkelingsniveaus van de leerlingen.
- Zichzelf kunnen voegen naar de al bestaande structuur van de groep en in staat zijn om mee te denken in de verdere ontwikkeling en groei.

Literatuurlijst

- De Bruin, C. (2011). *Geef me de vijf*. Graviant educatieve uitgave.
- De Hoog, R., Stultiens-Houben, S., & Van der Heijden, I. (2012). *Fontys-OSO-Reeks 30 - Prikkel in de groep!* (1ste editie). Maklu, Uitgever.
- Douma, J., Moonen, X., Noordhof, L., & Ponsioen, A. (2012). *Richtlijn diagnostisch onderzoek LVB*. Landelijk Kenniscentrum LVG.
- Hollingsworth, J., & Ybarra, S. (2020). *Expliciete directe instructie 2.0* (13de editie). Pica.
- Kirschner, P., & Claessens, L. (2018). *Op de schouders van reuzen* (1ste editie). Ten Brink Uitgevers.
- Landelijk Doelgroepenmodel*. (2021, 6 juli). Gespecialiseerdonderwijs. Geraadpleegd op 9 februari 2022, van <https://gespecialiseerdonderwijs.nl/expertgroep/landelijk-doelgroepenmodel/>
- Lemov, D. (2016). *Teach like a champion 2.0*. Ced-Groep.
- TEACCH | *autisme anders bekijken*. (z.d.). [Www.Spectrumvisie.Nl](http://www.spectrumvisie.nl). Geraadpleegd op 4 april 2022, van <https://www.spectrumvisie.nl/homepage/1-5over-spectrumvisie/visie-2/teacch/>
- Van Berckelaer-Onnes, I., & Degrieck, S. (2017). *Autisme en zintuiglijke problemen* (1ste editie). Boom Lemma.
- Van den Berg, D., Scheeren, J., & Van der Aa, R. (z.d.). *Kennisrotonde | Welke groepsgrootte levert bij unitonderwijs het beste resultaat voor de leerprestaties van leerlingen in de onderbouw van het basisonderwijs?* Kennisrotonde. Geraadpleegd op 9 februari 2022, van <https://www.kennisrotonde.nl/vraag-en-antwoord/ideale-groepsgrootte-voor-samenwerking>
- Van Merriënboer, J. J. G., & Sweller, J. (2005). Cognitive load theory and complex learning: Recent developments and future directions. *Educational Psychology Review*, 17(2), 147–177. <https://doi.org/10.1007/s10648-005-3951-0>
- wetten.nl - Regeling - Uitvoeringsbesluit voorzieningen in de huisvesting PO/VO - BWBR0008562*. (2022, 1 februari). overheid.nl. Geraadpleegd op 9 februari 2022, van <https://wetten.overheid.nl/BWBR0008562/2022-02-01>